



College voor Toetsen en Examens

DUITSE TAAL TL-GL

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2024

Versie: oktober 2023

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CVTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

INHOUD

1	INLEIDENDE OPMERKINGEN	4
2	EXAMENPROGRAMMA	4
3	CENTRAAL EXAMEN	5
4	COLLEGE-EXAMEN	5
4.1	SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN	5
4.2	MONDELING COLLEGE-EXAMEN	5
5	BEREKENING EINDCIJFER	6
	BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF	7
	BIJLAGE 2 PRESENTATIE	9

1 INLEIDENDE OPMERKINGEN

- Het staatsexamen Duitse taal vmbo TL-GL bestaat uit een centraal examen (paragraaf 3) en een college-examen. Het college-examen heeft twee onderdelen: een schriftelijk college-examen en een mondeling college-examen (paragraaf 4).
- Voor het mondeling college-examen moet je thuis of op school een presentatie in het Duits voorbereiden (zie paragraaf 4.2).
- In tegenstelling tot 2023, hoef je voor het mondeling college-examen in 2024 **geen** lijst met gelezen werken in te sturen (zie paragraaf 4.2).
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (onder '[Vakinformatie voor het staatsexamen](#)' op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor de college-examens staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#). Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje 'Vorbereitung' waar je oefenmateriaal voor de centraal examens kunt vinden.

2 EXAMENPROGRAMMA

In [Bijlage 1](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden Duitse taal TL-GL	centraal examen	schriftelijk college-examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	nee	nee	ja
leervaardigheden in de moderne vreemde talen	ja	ja	ja
leesvaardigheid	ja	nee	ja
luister- en kijkvaardigheid	nee	nee	ja
gespreks- en spreekvaardigheid	nee	nee	ja
schrijfvaardigheid	nee	ja	nee
leesvaardigheid (Verrijkingsdeel V1)	nee*	nee	ja*
kennis van land en samenleving	ja	nee	ja
verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	nee	nee	ja
vaardigheden in samenhang	ja	nee	ja

* Dit geldt voor Frans, Duits, Spaans, Turks en Arabisch TL-GL

3 CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen Duits vmbo tl-gl is een schriftelijk examen en gaat over de exameneenheden die vermeld staan in [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#). Je krijgt teksten te lezen waarover je vragen moet beantwoorden. Er zijn meerkeuzevragen en open vragen. Beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven.

Opdracht: schriftelijk beantwoorden van vragen over teksten
Tijdsduur: 120 minuten

4 COLLEGE-EXAMEN

4.1 SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN

Het schriftelijk college-examen toetst schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Voorbeelden van opdrachten in dit onderdeel zijn: het schrijven van een eenvoudige persoonlijke e-mail, een blogbijdrage, eenvoudige notities en boodschappen of het invullen van een formulier.

Opdracht: schrijven van een tekst
Tijdsduur: 90 minuten
Deelcijfer: a

4.2 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

In het mondeling college-examen worden spreekvaardigheid (presentatie), gespreksvaardigheid, luisteren en kijkvaardigheid getoetst, zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over verschillende onderwerpen.

Tijdsduur: 25 minuten
Deelcijfer: b

Voor de presentatie, het gesprek over de casus en voor het gesprek over verschillende onderwerpen krijg je samen deelcijfer b.

Op de site van DUO staan bij het kopje 'Wat zijn staatsexamens?' [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen kan verlopen.

Vorbereitung casus

Voorafgaand aan het mondeling college-examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt. Onderwerpen van casussen zijn bijvoorbeeld: praktische zaken uit het dagelijks leven, actuele zaken of een beroep. Je krijgt de casus in het voorbereidingslokaal. Je mag aantekeningen maken. Deze aantekeningen mag je bij het gesprek als hulpmiddel gebruiken.

Presentatie

Het mondeling college-examen begint met jouw presentatie in het Duits over een van tevoren (thuis of op school) voorbereid onderwerp. Je maakt hierbij gebruik van een door jou gemaakte poster. Dit onderdeel duurt maximaal 5 minuten). In [Bijlage 2](#) staat meer informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus

Daarna voer je een gesprek in het Duits (10 minuten) over de casus die bestudeerd is in het voorbereidingslokaal. Kennis van land en samenleving kan hierbij ter sprake komen. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek. De examinatoren kunnen je vragen om een stukje tekst voor te lezen: de uitspraak kan dan worden betrokken bij de beoordeling van gespreksvaardigheid. Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Vervolggesprek

In dit derde deel van het mondeling college-examen spreek je 10 minuten in het Duits over verschillende onderwerpen.

Je kiest uit onderstaand rijtje drie onderwerpen:

1. School
2. Vrije tijd en hobby
3. Informatie geven
4. Bezoek aan de dokter
5. Bezoek aan een restaurant/ kroeg
6. Tickets voor een concert of theater kopen
7. De route beschrijven
8. Bus-/trein-/vliegtickets bestellen
9. Toekomst

Jouw lijstje met onderwerpen geef je aan het begin van het mondeling college-examen aan de examinatoren. De examinatoren kiezen daarna welke onderwerpen worden besproken. De examinatoren kunnen ook gespreksmateriaal inbrengen.

Om dit laatste deel van het mondeling college-examen goed voor te kunnen bereiden, leer je (thuis of op school) woorden en zinnen die met de gekozen onderwerpen te maken hebben. Oefenmateriaal vind je in alle lesmethoden voor de Duitse taal.

Tabel 2 Overzicht van het mondeling college-examen

opdracht	taal	tijdsduur	deelcijfer
bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal		20 minuten	
presentatie	Duits	5 minuten	deelcijfer b
gesprek naar aanleiding van de casus	Duits	10 minuten	deelcijfer b
vervolggesprek	Duits	10 minuten	deelcijfer b

5 BEREKENING EINDCIJFER

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deelcijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

- deelcijfer a heeft wegingsfactor 0,4
- deelcijfer b heeft wegingsfactor 0,6

Cijfer college-examen: (0,4 keer deelcijfer a + 0,6 keer deelcijfer b) afgerond op 1 decimaal.

BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF

Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in het Duits kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

Luister- en kijkvaardigheid

Tijdens een gesprek in het Duits kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties;
- kennis van land en samenleving gebruiken om je gesprekspartner te begrijpen.

Gespreksvaardigheid

Tijdens een gesprek in het Duits kun je:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten, en argumenten formuleren;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Spreekvaardigheid (presentatie)

Je kunt mondeling in het Duits:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

Schrijfvaardigheid

Je kunt schriftelijk in het Duits:

- adequaat communiceren met andere doeltaalgebruikers;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen;
- adequaat informatie uit een woordenboek gebruiken.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof is te vinden op Examenblad.nl in de [syllabus moderne vreemde talen vmbo 2024](#)

Het vereiste ERK-niveau voor de examenonderdelen Duits vmbo TL-GL:

Leesvaardigheid: B1

Luister- en kijkvaardigheid: A2

Gespreksvaardigheid: A2

Schrijfvaardigheid: A2

Zie voor de beschrijving van de ERK-niveaus: www.erk.nl

BIJLAGE 2 PRESENTATIE

Het mondeling college-examen begint met jouw posterpresentatie. Je houdt de presentatie in het Duits. Na afloop kan de examinerer enkele vragen over jouw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal maximaal 5 minuten duren (3 tot 4 minuten presenteren en 1 minuut vragen).

Onderwerp

Je bent vrij in de keuze van het onderwerp. Je kunt bijvoorbeeld jezelf presenteren (studie, hobby, toekomstplannen, familie...), maar ook kiezen voor een presentatie over een onderwerp waarin je geïnteresseerd bent (een sport, een muzikant, een stad...).

Poster

Minimaal A3-formaat. Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden). Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één dia (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

Presentatie

Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken.

Beoordeling

De presentatie wordt beoordeeld op inhoud, taalgebruik, de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.


COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS


Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

[cvte.nl](https://www.cvte.nl)

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 **Centrale Eindtoets primair onderwijs:** de eindtoets die de overheid aanbiedt aan leerlingen uit groep 8. De uitkomst is een advies voor het best passende brugklatype. [Centraleeindtoetspo.nl](https://www.centraleeindtoetspo.nl)

 **Centrale examens voortgezet onderwijs:** het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs. [Examenblad.nl](https://www.Examenblad.nl)

 **Staatsexamens voortgezet onderwijs:** examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen. [Staatsexamensvo.nl](https://www.Staatsexamensvo.nl)

 **Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs:** centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma. [Examenbladmbo.nl](https://www.Examenbladmbo.nl)

 **Staatsexamens Nederlands als tweede taal:** examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding. [Staatsexamensnt2.nl](https://www.Staatsexamensnt2.nl)